

UVOD

Svaka zemlja, odnosno svaka nacionalna privreda mora da se uključi u međunarodnu robnu razmenu ukoliko želi da sve ispoljene potrebe svog stanovništva zadovolji na što potpuniji način. Upravo zbog težnje nacionalnih privreda da ostvare što veće učešće u međunarodnoj trgovini i potrebe regulisanja plaćanja između zemalja, javlja se problem svetskog novca.

Na svetskom tržištu i u međunarodnim ekonomskom odnosima funkciju novca ne mogu vršiti nacionalne monete, monete nepune vrednosti i papirni novac, odnosno znaci novca, jer njihov prinudni kurs određuje država svojim zakonskim propisima.

Zbog toga funkciju svetskog novca može vršiti samo novac pune vrednosti bez ikakvih obeležja bilo koje pojedinačne države. Tako bi funkciju svetskog novca moglo da vrši zlato (ili srebro), kao i devize koje su opšte priznate kao sredstvo plaćanja, pri čemu se najčešće uzimaju u obzir dolarske devize.

Novac ima tri osnovne funkcije: kao sredstvo razmene, kao jedinca za računanje i kao skladište vrednosti. Novac kao sredstvo razmene izbegava različito vrednovanje robe kod trampe, pa time olakšava razmenu, smanjuje transakcione troškove i podstiče specijalizaciju. Novac kao jedinica za računanje smanjuje brij cena potrebnih u ekonomiji, pa time i transakcione troškove. Novac kao skladište vrednosti pruža jednu alternativu, koja je bolja od čuvanja nekih roba koje tokom vremena gube vrednost (namirnice itd), mada i sam novac može, u vreme inflacije, da gubi vrednost.

Savremeni novac

Svetski novac na međunarodnom tržištu najviše se ispoljava u vidu opšteg platežnog i opšteg kupovnog sredstva, kao i sredstvo za zgrtanje blaga. Naime, pošto je zbog velike prostorne udaljenosti između država otežana mogućnost da se istovremeno obave prodaja i naplata robe, veoma je teško, skoro neizvodljivo, da se novac u međunarodnoj robnoj razmeni koristi kao sredstvo prometa. S druge strane, država danas ne dozvoljava slobodan promet zlata i upotrebu novca drugih zemalja kao sredstva prometa na svojim teritorijama. Zlato i devize se moraju pretvoriti u nacionalnu valutu. Uz to, karakteristika svetske privrede je da se u međunarodnoj trgovini roba, uglavnom prodaje na kredit. Zbog toga svetski novac najviše funkcioniše kao opšte sredstvo plaćanja. Međutim, ukoliko se jave poteškoće u korišćenju svetskog novca kao sredstva plaćanja, može doći do usporavanja razvoja međunarodnih ekonomskih odnosa.

Funkcija novca kao opšteg kupovnog sredstva se danas veoma retko primenjuje. Ona dolazi do izražaja u slučajevima kada dođe do poremećaja u razmeni dobara između država (npr. zbog ratova) zbog čega one zahtevaju za svaku prodaju robe gotov novac. Tada dolazi do neposredne razmene za novac između država.

I konačno, kada svetski novac ne funkcioniše ni kao opšte platežno sredstvo, ni kao opšte sredstvo razmene, već služi prenosu bogatstva iz jedne države u drugu, kao kada su u pitanju međunarodni zajmovi, on tada funkcioniše kao sredstvo za zgrtanje blaga.

Svetski novac se najčešće javlja u funkciji sredstava plaćanja. Kada je u pitanju ova njegova funkcija bitno je objasniti konvertibilnost novca, paritet novca i devizni kurs.

Pod **konvertibilnošću** se podrazumeva sposobnost zamene novca za zlato ili za novac druge zemlje. U periodu zlatnog važenja papirnog novca bila je moguća zamena papirnog novca za zlato i to se označava kao klasična (zlatna) konvertibilnost. Međutim, danas takva mogućnost ne postoji. U savremenim uslovima konvertibilnost se koristi kao oznaka za međusobne zamenljivosti različitih nacionalnih valuta.

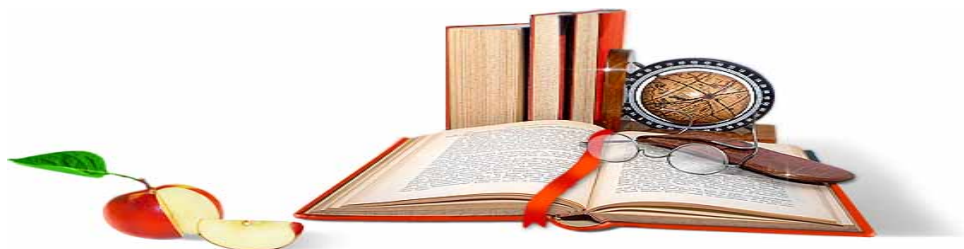
**---- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU WWW.MATURSKI.NET ----**

BESPLATNI GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI TEKST

RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA

RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.

WWW.SEMINARSKIRAD.ORG
WWW.MAGISTARSKI.COM
WWW.MATURSKIRADOVI.NET

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO **SEMINARSKI, DIPLOMSKI** ILI **MATURSKI** RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE **GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI** KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U **BAZI** NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU **IZRADA RADOVA**. PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM **FORUMU** ILI NA

maturskiradovi.net@gmail.com